

Buurtorganisatie 1018

Nieuwsbrief nr 60, januari 2022

Vertrouwen en hoop

De burger wil gezien én gehoord worden opdat zijn vertrouwen in de overheid hersteld kan worden.

De Vries, wethouder in Amsterdam van verkeer en luchtkwaliteit, schrijft dat na 'de flessenhals' bij het Namenmonument, verdere versmalling van de Weesperstraat wéér uitgesteld wordt tot nader verkeersonderzoek. Daarmee bedoelt hij 'de knip' waaraan steeds meer mensen twijfelen of die er nog komt. Ik blijf hopen op Daniëlle Meiboom, de onverschrokken ambtenaar, die aandacht blijft vragen voor 'de knip' bij stadsbestuur en gemeenteraad. Daniëlle, vrouwelijk voor Daniël. Daniël, wiens geloof zijn richting bepaalde. Wijzer en trouwer dan de anderen, zelfs vertrouweling van de koning, werd hij toch voor de hongerige leeuwen in de kuil geworpen. Leeuwen die hij poeslief aan zijn voeten wist te krijgen dankzij zijn geloof.

Uiteraard is Daniëlle's rol als ambtenaar beperkt tot adviseur; het bestuur stelt voor en de gemeenteraad beslist. Toch, als Daniëlle de bestuurlijke aandacht weet vast te houden, en die tijdelijke 'knip' er alsnog komt, worden gevolgen verwacht: slimme toegang, meer P+R, beter (aanvullend) OV en meer elektrisch vervoer. Na 'de flessenhals' geen file van het overig

verkeer dat met 30 km/u zijn bestemming bereikt. Bewoners kunnen eindelijk genieten van een rustiger, schoner en veiliger Weesperstraat. Hopelijk krijgt de huidige coalitie nog een 2e termijn om zijn ambitieuze Agenda Amsterdam Autoluw verder in te vullen en uit te voeren en wordt mijn vertrouwen waargemaakt.

Bob Soer

Bestuurslid Buurtorganisatie 1018

Omwonenden Dijksgracht Oost maken bezwaar tegen aantasting foeragegebied dwergvleermuis

Op 25 januari 2022 dienden omwonenden van de Dijksgracht Oost een [bezwaar](#) in tegen de ontheffing die de provincie aan de gemeente heeft verleend om het foeragegebied van de dwergvleermuis aan te tasten. Deze ontheffing was nodig om op die plek een fietspad en aanlegsteigers voor 40 rondvaartboten en 30 dekschuiten te realiseren. Het fietspad is een lang gekoesterde wens uit de buurt maar deze haven van industriële propertes niet, temeer daar de gemeente overslag vanaf binnenvaartschepen naar de dekschuiten wil toestaan. Doordat de omwonenden, verenigd in de Werkgroep Dijksgracht Oost, de aanvraag van de ontheffing goed hebben bekeken werd duidelijk dat er geen realistisch beeld van de eindsituatie was gegeven aan de provincie.

Voor de dwergvleermuis is het belangrijk dat het donker is en met zo'n grote haven waar ook 's nachts gewerkt mag worden kan het natuurlijk

nooit donker zijn. Ook kan er alleen een ontheffing afgegeven worden als er geen alternatieven zijn voor het plan, volgens de werkgroep zijn die er wel. De verplichte compensatie van het foeragegebied die de gemeente moet bieden is naar idee van de omwonenden, niet realistisch. Zo moeten er op de Marinierskade en de Kattenburgerkade bloemrijke heesters geplant worden in plaatst van de huidige lage heg en die groeien door tot op sommige plekken meer dan 1.50 meter hoog. Samen met de amberkleurige verlichting zal dat voor de bewoners van Kattenburg de sociale veiligheid zeker niet verbeteren.

Omwonenden koesteren dit stukje Dijksgracht, het is donkere ruige natuur zoals die er niet veel meer is binnen de stadsgrenzen en het valt ook nog eens binnen de ecologische groenstructuur van de gemeente. Er is in de binnenstad wel gebrek aan natuur maar toch niet aan rondvaartboten?

Als het bezwaar ontvankelijk is zal er binnenkort een hoorzitting worden georganiseerd door de provincie.

Verder uitstel voor knip Weesperstraat

De kans dat de pilot met een knip op de Weesperstraat doorgaat, wordt steeds kleiner. Nadat de proef eerder al was uitgesteld tot 2023, heeft de gemeenteraad eind januari besloten dat er voordat van een pilot sprake kan zijn, eerst een volledig en wetenschappelijk verantwoord verkeers- en kentekenonderzoek op de Wibautas moet worden gehouden. Dat tijdrovende onderzoek moet bovendien plaatsvinden in normale verkeerstechnische omstandigheden. Dat betekent dat er pas mee kan worden begonnen nadat de Piet Heintunnel later dit jaar weer open is gegaan, mits corona tegen die tijd tot het verleden behoort.

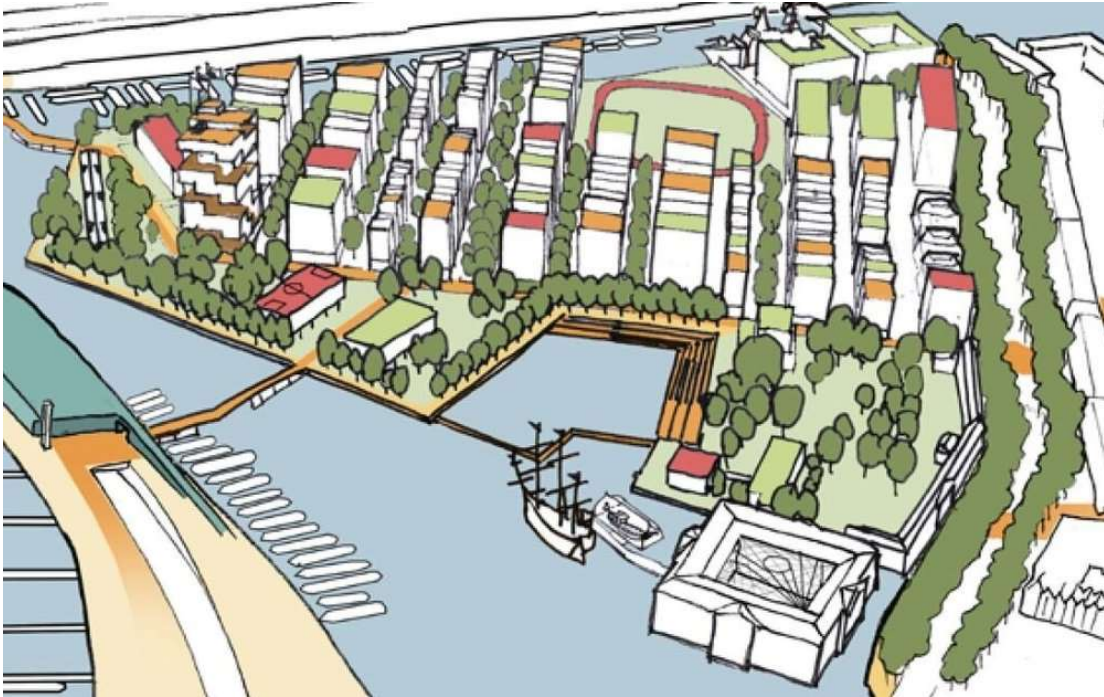

Het besluit om de knip pas op zijn vroegst na gedegen onderzoek in te voeren was het gevolg van een door zes partijen ingediende motie, die bij de stemming een royale meerderheid kreeg. Hoewel dat niet met zoveel woorden werd gezegd, was duidelijk dat de indieners van de motie weinig heil zien in een al te drastische belemmering van het doorgaande verkeer tussen de A10 zuid en Noord. Zij stelden in hun overwegingen dat bereikbaarheid van belang is voor de economisch vitaliteit van de binnenstad en noemden de Wibautas 'grotendeels een stabiel onderdeel van de stedelijke infrastructuur'. Daar komt volgens hen bij dat eerder onderzoek uit 2019 heeft laten zien dat een knip op de Weesperstraat leidt tot meer geluidsoverlast, luchtvervuiling en congestie in de hele stad en dat de nadelige effecten extra neerslaan in andere gedeelten van de stad.

Bij de stemming bleken behalve de zes partijen die de motie hadden ondertekend (D66, VVD, CDA, JA21, Partij van de Ouderen en Denk) ook de PvdA, Bij1 en Forum voor Democratie wel te voelen voor het gevraagde onderzoek, zodat de motie met een comfortabele meerderheid van 30 tegen 15 stemmen werd aangenomen. Omdat wethouder Egbert de Vries van Verkeer en Vervoer, Water en Luchtkwaliteit liet weten geen probleem te hebben met het verzoek van de raad, is duidelijk dat de knip voor langere tijd uit het zicht van bewoners van de Weesperstraat is verdwenen.

Stevige kritiek op gemeentepannen Marineterrein

De Nota van Uitgangspunten (NvU) van de gemeente Amsterdam voor de herinrichting van het Marineterrein stuit van verschillende kanten op kritiek. Zowel de [Werkgroep Ontwikkeling Marineterrein](#) (WOM) als de nieuwswebsite [Marinekwartier.com](#) en [Erfgoedvereniging Heemschut](#) doen in een inspraakreactie voorstellen voor aanpassing van de in de nota uiteengezette plannen. Die voorstellen zijn echter in veel opzichten met elkaar in tegenspraak. Wel eens zijn de drie organisaties het over het feit dat er op het Marineterrein aanzienlijk meer openbaar groen dient te worden aangelegd dan in de NvU is voorzien.

Uiterst kritisch is de WOM, die haar bezwaren uiteenzet in een doorwrochte inspraaknotitie die mede is ondertekend door Mediamatic en een tiental bewonersorganisaties uit stadsdeel Centrum. Een voornaam bezwaar van de werkgroep betreft de voorgenomen bouw van de geplande nieuwbouwwijk in rechthoekige blokken. Die 'strokenbouw in een dwingend rechtlijnig kader' doet volgens de WOM in geen enkel opzicht recht aan zowel het stedenbouwkundig beeld van Amsterdam als de (cultureel-)historische waarde van het Marineterrein.

Een ander bezwaar van de werkgroep betreft de voorgestelde hoogte van vier meter van de bouwlagen in de nieuw te bouwen woonblokken. Als die hoogte naar drie meter zou worden teruggebracht, biedt dit volgens berekeningen van de bewonersorganisaties de mogelijkheid om het aantal te realiseren woningen uit te breiden van 800 naar 1000, terwijl de nieuwbouw dan vooral aan de randen van het gebied minder hoog hoeft te worden. Om te voorkomen dat de bewoners van aangrenzende straten in de toekomst tegen een 'muur' van nieuwbouw aan moeten kijken, zou de hoogte van de nieuwbouw langs de Dijkgracht en de Kattenburgerstraat moeten worden vastgesteld op maximaal 15 meter, vindt de WOM.

Hoger bouwvolume

Een harde eis van de werkgroep is de aanleg van een aaneengesloten stadspark met een substantiële hoeveelheid groen. In die eis kan ook de initiatiefnemer van de website Marinekwartier.com zich vinden. In tegenstelling tot de WOM pleit deze website in haar inspraakreactie echter juist voor een hoger bouwvolume. 'Mijns inziens is een maximale bouwhoogte van 50 meter of meer voor een aantal gebouwen een goede manier om meer bouwvolume op hetzelfde oppervlak te realiseren, waardoor ter hoogte van het maaiveld meer ruimte ontstaat.'

Marinekwartier.com is het met de werkgroep eens dat een bouwlaag van vier meter wel erg veel van het goede is. Kostbare ruimte wordt zo verspild, ruimte die beter gebruikt zou kunnen worden voor meer wooneenheden zodat elders meer ruimte komt voor groen. Maar dat moet dan wel groen worden in de vorm van een park met verschillende zichtlijnen en beplantingshoogtes. Op dit moment wordt de Voorwerf vooral gebruikt voor 'platte recreatie', aldus de stevige kritiek van Marinekwartier.com, 'met als gevolg een overvloed aan foutgeparkeerde fietsen en deelscooters, afval in de perken en geluidsoverlast van dronken bezoekers. Bedenk van tevoren hoe deze overlast door middel van een doordachte inrichting van het gebied voorkomen kan worden.'

Zeventiende-eeuwse muur

Een opvallende wens van de website, die specifiek is opgezet om de ontwikkelingen op het Marineterrein te volgen, is de sloop van een zo groot mogelijk deel van de muur langs de Kattenburgerstraat omdat die de verbinding met de bestaande woonwijk op Kattenburg in de weg staat: 'Creëer geen eiland op een eiland en haal zoveel mogelijk van deze barrière weg'. Het hoeft weinig verbazing te wekken dat erfgoedvereniging Heemschut in haar inspraakreactie precies het tegenovergestelde bepleit. 'Door gebouwen uit verschillende bouwperiodes te beschermen blijft de historische ontwikkeling van het Marineterrein ook in de toekomst zichtbaar. Heemschut denkt daarbij onder meer aan de muur aan de Kattenburgerstraat uit de zeventiende eeuw.'

Heemschut maakt in haar reactie weinig woorden vuil aan de geplande nieuwbouw. Haar belang ligt vooral in het bewaren van het 'eigenzinnige, maritieme karakter' van het gebied. Voor dat doel dienen de meest bijzondere en beeldbepalende gebouwen op het Marineterrein formeel te worden beschermd. Ook moet rekening worden gehouden met het huidige modernistische ontwerp van de buitenruimte, waarin gras een 'doorlopend tapijt' is, terwijl bomen de functie hebben om wegen en looproutes te markeren en te omlijsten. Om de eigenheid van het gebied te bewaren, zou het volgens Heemschut het beste zijn om de meest bijzondere en beeldbepalende gebouwen op het Marineterrein formeel te beschermen door ze aan te wijzen tot gemeentelijk monument of door ze een hoge waardering op de gemeentelijke erfgoedkaart te geven.

Co-creatie

Inmiddels is de inspraaktermijn gesloten. De binnengekomen inspraakreacties zullen de komende weken worden verwerkt in een Nota van Beantwoording die samen met de definitieve Nota van Uitgangspunten zal worden toegevoegd aan de projectnota Marineterrein. Naar verwachting wordt deze in het derde kwartaal van 2022 ter vaststelling aan de gemeenteraad voorgelegd. Onduidelijk is of in dit traject nog een rol is weggelegd voor omwonenden, maar voor de WOM staat als een paal boven water dat de gemeente de bewoners serieus bij de verdere planvorming dient te betrekken.

‘De voorafgaande inspraakprocedures zijn volstrekt onvoldoende geweest. De buurten (omwonenden en belanghebbenden) voelen zich onvoldoende gehoord en zijn onvoldoende betrokken bij de plannen en er is geen gebruik gemaakt van de aanwezige expertise in de buurt.’ Dat moet anders, vindt de werkgroep. ‘De gemeente dient er in het vervolgtraject voor te zorgen dat omwonenden en belanghebbenden niet alleen de kans krijgen om mee te denken over de invulling van het stedenbouwkundig ontwerp, maar dat er ook ruimte komt voor co-creatie door de bewoners. Wij willen geen inspraak achteraf, maar serieus meedenken en mee-ontwerpen’, aldus de WOM.

Maak van het Marineterrein een klein Venetië

In het koor van organisaties met commentaar op de gemeentelijke plannen voor het Marineterrein heeft zich ook de Vereniging Vrienden van de Amsterdamse Binnenstad (VVAB) gevoegd. In haar [inspraaknotitie](#) sluit de vereniging zich voor een deel aan bij ook door anderen geopperde bezwaren. Een nog niet eerder in het inspraaktraject gehoord geluid is het krachtige pleidooi van de vereniging voor een meer op het water gerichte oriëntatie van de nieuw te bouwen woonwijk.

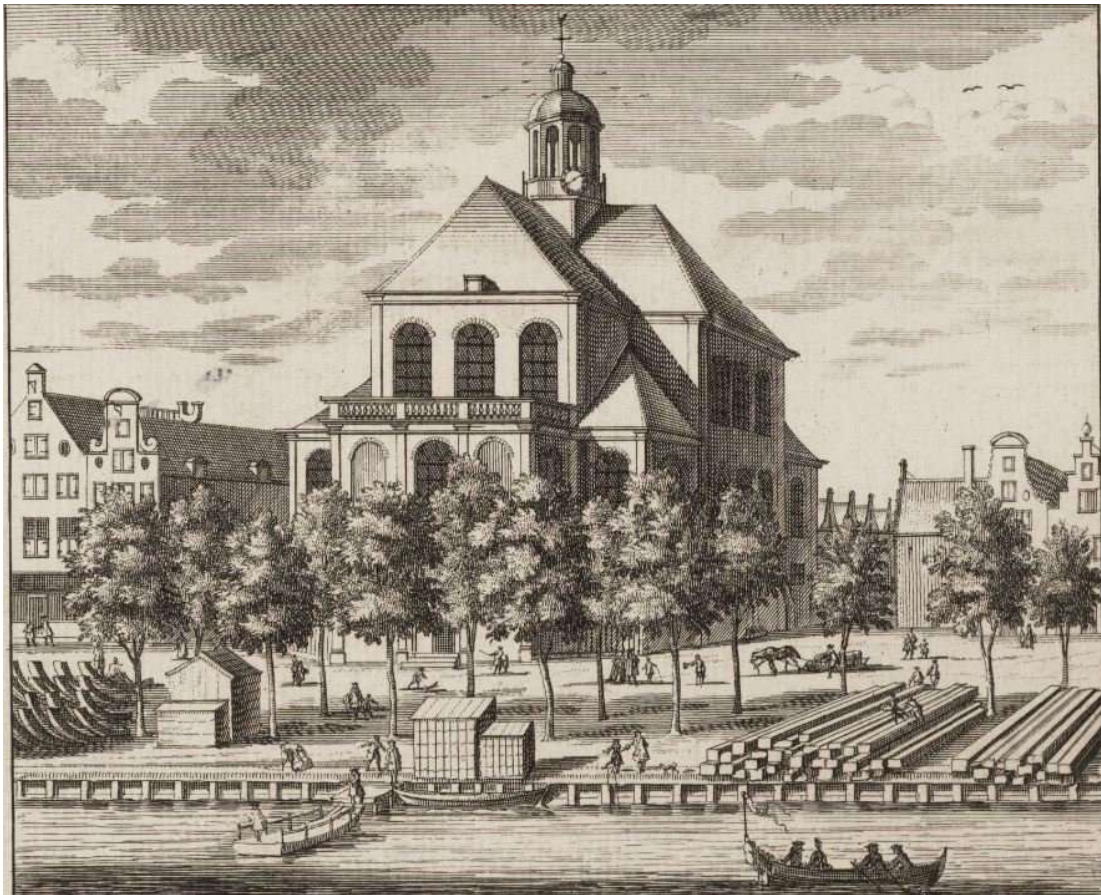

Net als het Arsenaal in Venetië wordt het Marineterrein door een muur gescheiden van de stad, aldus de VVAB. Maar die beslotenheid wordt aan de andere kant gecompenseerd door een open verbinding met het water. 'Deze relatie van open- versus geslotenheid vormt de unieke karakteristiek van dit gebied.' Tegen deze achtergrond zou je verwachten dat zichtlijnen van en naar het water in de nieuwbouwplannen een belangrijke rol spelen. Maar niets is minder waar. 'Het meest verbaast het ons dat géén van de woningen in de nieuw te bouwen wijk op het water uitkijkt.' Om dit manco te verhelpen en midden in de stad een klein Venetië te creëren doet de VVAB een revolutionair voorstel. De gemeente zou van het nieuwe Marineterrein echt een wijk aan het water kunnen maken als ze het lef zou hebben om delen van het gebied te 'ontdempen'. Door het water van het Oosterdok naar binnen te halen, zouden meer gebouwen, net als het Scheepvaartmuseum, aan en in het water komen te liggen, met kades die dienst kunnen doen als wandelgebied maar die ook ruimte kunnen bieden aan horeca.

Verder sluit de visie van de VVAB in veel opzichten aan bij de opvattingen van andere insprekers. Zo pleit de vereniging, net als eerder Heemschut, voor het aanwijzen van een aantal historische gebouwen en de zeventiende-eeuwse muur langs de Kattenburgerstraat als beschermde monumenten. Ook zet zij vraagtekens bij de in de plannen voorgestelde bouwhoogte van 30 tot 40 meter. 'Wij betwijfelen zeer of de combinatie van deze bouwhoogte met de smalle straten tot een plezierige woonomgeving zal leiden.' Een extra bezwaar tegen zulke hoge gebouwen is volgens de notitie dat het fraaie uitzicht vanaf de Prins Hendrikkade op het Scheepvaartmuseum straks wordt bedorven door het silhouet van erbovenuit torenende flatgebouwen. Om dat effect goed te kunnen beoordelen pleit de VVAB voor het maken van een 3D-model van het Marineterrein zoals het er volgens de gemeentelijke plannenmakers uit moet gaan zien.

Protestantse Kerk Amsterdam en Balletorkest samen huurders van Oosterkerk

Als de gemeente Amsterdam de Oosterkerk volgens plan verkoopt aan Stadsherstel zullen het Balletorkest en de Protestantse Kerk Amsterdam (PKA) allebei huurder worden. Wel moeten er duidelijke garanties komen ten aanzien van het gebruik van de kerkruimte voor buurtactiviteiten en voor activiteiten van de stichting Oosterkerk. Dat is al een oude belofte van het college en is ook het standpunt zoals dat op dinsdag 11 januari werd verwoord door de stadsdeelcommissie Centrum.

De commissie stemde in grote lijnen in met het advies dat extern adviseur Boris van der Ham eind november aan het gemeentebestuur stuurde [\[klik hier\]](#). De oud-D66-politicus was in juni 2021 gevraagd om als “verkenner” de impasse over de toekomst van de kerk te doorbreken. Die impasse was het gevolg van het feit dat Stadsherstel de ruimte aanvankelijk alleen aan het Balletorkest wilde verhuren en niet open stond voor het lage tarief voor buurtactiviteiten en de goedbezochte gratis lunchconcerten dat al vele decennia geldt. De tarieven zouden voor de buurt dus ‘marktconform’ worden en buurtorganisaties en de stichting Oosterkerk vreesden dat dat het einde zou betekenen van alle buurtactiviteiten in de kerk. Zij zagen in de PKA een huisbaas die de buurt goed gezind was en steunden daarom de ambitie van de PKA om de kerk te kopen. PKA als koper bleek echter zo wie so te stuiten op bestaande regelgeving. Uit gesprekken met alle betrokkenen heeft Van der Ham nu de conclusie getrokken dat verkoop van de kerk aan Stadsherstel de enige reële optie is, en dat het Balletorkest en

de PKA de ruimte heel goed samen kunnen gaan gebruiken.

Velen in de buurt maken zich zorgen nu de bedoeling is dat het dagelijks beheer van de kerk door de stichting Oosterkerk zal overgaan naar de nog op te richten, en aan de PKA gelieerde, stichting Huis van Verbinding. De buurt en de Oosterkerk zien hier problemen, omdat de onafhankelijke positie van de stichting Oosterkerk en andere door de buurt te ondernemen activiteiten niet verzekerd is. Zij stuurden in januari hierover al een open brief aan de wethouder [\[klik hier\]](#).

De stadsdeelcommissie is blij met het verslag en de voorstellen van de verkenner maar wil wel de garantie krijgen dat de kerk ook in de nieuwe situatie beschikbaar zal blijven voor buurtactiviteiten en voor door de stichting Oosterkerk georganiseerde evenementen. Stadsdeelcommissielid Neeria Oostra (Groen Links) maakte duidelijk zeer aan het gebruik door de buurt te hechten. Zij pleitte voor een onafhankelijke partij die het vertrouwen van de buurt geniet. Vanuit anderen werd voorgesteld dat dat een vertegenwoordiger van stadsdeel Centrum zou moeten zijn die erop zou moeten toezien dat de belangen van de buurt en van de stichting Oosterkerk in de nieuwe constellatie niet in het gedrang komen. Men sprak over wie dat dan zou moeten zijn, maar liet na bij de aanwezige buurtbewoners te checken of zij dit überhaupt een goede constructie zouden vinden. Nadat Van der Ham had toegezegd deze aanbeveling in de verdere gedachtenvorming te zullen meenemen gaf de commissie groen licht voor het verdere traject. De bedoeling is dat al eind januari een intentieovereenkomst met de betrokken partijen wordt getekend met betrekking tot de binnen afzienbare tijd te sluiten koopovereenkomst.

Belangrijke data de komende maand

Zie voor details de [volledige agenda op de website van BO1018](#)

- 8 feb. 20.00u - Eilandenoverleg

Wilt u deze nieuwsbrief niet meer ontvangen? U kunt zich hier [afmelden](#).

